

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
**«ОСНОВИ ПРОЄКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ»**

освітньої програми Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 013 Початкова освіта
освітнього рівня бакалавр
4 курс, 7-й семестр

I. Опис дисципліни

Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Кількість кредитів - 6		Методи навчання: 1. За джерелом передачі інформації: <i>словесні, наочні, практичні.</i> 2. За рівнем пізнавальної активності: <i>репродуктивні, пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі.</i> 3. За логікою розгортання змісту: <i>індуктивні, дедуктивні, традуктивні.</i> 4. Інноваційні: <i>ігрові, проєктні, інтерактивні, методи дистанційного навчання.</i>
Загальна кількість годин - 180		
<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Лекції:		
30	10	
Практичні заняття:		
48	14	
Лабораторні заняття:		
	-	
Самостійна робота:		
102	156	
Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
1/2	1/7	
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 6 - самостійна робота: 8		Форма підсумкового контролю: <i>залік</i>
Мова навчання - українська		

Предметом вивчення освітнього компонента є зміст і методика організації проєктно-дослідницької діяльності молодших школярів у майбутній професійній діяльності вчителя початкової школи.

Міждисциплінарні зв'язки: цифрові освітні технології, педагогіка, методики викладання освітніх галузей у початковій школі.

Мета освітнього компонента – забезпечити оволодіння студентами спеціальності 013 «Початкова освіта» освітнього рівня «Бакалавр» необхідним обсягом фахових компетентностей, які допоможуть майбутньому вчителю ефективно організувати проєктно-дослідницьку діяльність молодших школярів у професійній діяльності.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

Інтегральна компетентність. Здатність студента самостійно і комплексно здійснювати трудові функції вчителя початкових класів, розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі початкової освіти із застосуванням сучасних досягнень педагогіки та інших наук з розумінням відповідальності за свої дії.

№	Результати навчання	Компетентності
1	ПР 03: Використовувати відповідні інтернет-ресурси, програмне забезпечення для організації ефективного освітнього процесу у початковій школі та самоосвіті; критично оцінюючи достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання технологій у власній професійній діяльності.	СК 2: Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, вивчати, аналізувати та застосовувати під час планування освітнього процесу професійну інформацію, яка представлена в літературі, на електронних носіях, на Web-сервісах, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології та оперувати ними в професійній діяльності.
2	ПР-06 Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання для формування в учнів ключових і предметних компетентностей згідно із змістом освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної).	СК-3. Здатність інтегрувати та реалізувати предметні знання як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) у процесі виконання виробничих функцій.
3	ПР 07: Здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання. Планувати динаміку розгортання змісту освітніх галузей та професійний саморозвиток вчителя.	СК-7. Здатність здобувача вищої освіти використовувати теоретичні знання та практичні уміння з циклів загальної, професійної, науково-предметної та практичної підготовки для моделювання змісту навчання відповідно до очікуваних результатів добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування в учнів ключових і предметних компетентностей у процесі вивчення освітніх галузей початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної).

III. Тематичний план освітнього компонента

На вивчення освітнього компонента відводиться 6 кредитів ЄКТС 180 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)					
		Аудиторні	Лекції	Практичні	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС	
<i>Модуль 1. Теоретико-методологічні засади організації проектно-дослідницької роботи молодших школярів.</i>												
1	Тема 1.1. Вступ. Значення проектного та дослідницького навчання в реалізації ідей НУШ.	12	6	6		20	4	2	2	-	30	
<i>Модуль 2. Методика організації проектно-дослідницької роботи молодших школярів.</i>												
3	Тема 2.1. Форми, методи і засоби організації проектно-роботи молодших школярів.	40	14	26		50	14	4	6	-	66	
4	Тема 2.2. Методика організації дослідницького навчання	26	10	16		32	6	4	6	-	60	

	молодших школярів.										
Разом: 180 год.		78	30	48		102	24	10	14	-	156

IV. Зміст освітнього компонента за модулями та темами

Модуль 1. Теоретико-методологічні засади організації проектно-дослідницької роботи молодших школярів.

Тема 1.1. Вступ. Значення проектного та дослідницького навчання в реалізації ідей НУШ.

Предмет, мета і завдання вивчення дисципліни. Суть дефініцій «проект», «навчальний проект», «дослідництво», «дослід». Значення проектно-дослідницької роботи учнів для формування у них ключових та предметних компетентностей, наскрізних умінь.

Компетентнісний, діяльнісний, інтегративний, середовищний та полісенсорний підходи в реалізації проектно-дослідницької діяльності молодших школярів.

Використання медіа-продукції та цифрових застосунків для здійснення проектно-дослідницької діяльності.

Модуль 2. Методика організації проектно-дослідницької роботи молодших школярів.

Тема 2.1. Форми, методи і засоби організації проектно-дослідницької роботи молодших школярів.

Історія виникнення методу проектів як освітньої технології, її значення, підходи до класифікації проектів.

Зміст проектних робіт та досліджень у програмах та підручниках початкової школи, етапність їх реалізації. Структурні елементи (етапи) учнівських проектів. Методи роботи та форми організації діяльності учнів на кожному з етапів проекту. Оформлення текстового варіанту проекту та його результатів. Особливості оцінювання результатів проектування.

Навчальні та загальношкільні проекти, організація проведення.

Хвильові занурення як приклад довготривалих проектів у початковій школі. Методика організації в контексті STREAM-освіти.

Тема 2.2. Методика організації дослідницького навчання молодших школярів.

Реалізація полісенсорного підходу в організації дослідницької діяльності молодших школярів, її зв'язок із життям. Опора на наслідувальні механізми у розвитку пізнавальних процесів молодших школярів. Пріоритетне використання зразків, алгоритмів, поетапного контролю й корекції.

Класифікація дослідницьких умінь учнів початкової школи та методика їх формування.

Дослідження-пошук, дослідження-розпізнавання, дослідження-спостереження. Зміст, форми, методи і засоби організації дослідницької діяльності учнів різних класів під час уроків, у позаурочній, позакласній та краєзнавчій роботі. Спостереження та досліди як провідні методи організації дослідницької діяльності учнів. Робота в куточку досліджень НУШ.

Інтегровані екскурсії (реальні та віртуальні) як провідна форма реалізації компетентнісного, діяльнісного, інтегративного, середовищного та полісенсорного підходів

V. Завдання до самостійної роботи студентів та форми контролю за їх виконанням

№ з/п	Назви модулів і тем	Зміст завдань до СРС	Форма виконання/звітності
1	<i>Модуль 1. Теоретико-методологічні засади організації проектно-дослідницької роботи молодших школярів.</i> Тема 1.1. Вступ. Значення проектного та дослідницького навчання в реалізації ідей НУШ.	Ознайомлення з контентом найпоширеніших видів медіа-продукції, яку доцільно використати у організації проектно-дослідницької діяльності молодших школярів: візуальної (текст, малюнок, фотографія); аудіальної (музика, радіо); аудіовізуальні (ТБ, кіно, анімація Інтернет, гаджети).	Зведена таблиця з назвою ресурсу та покликанням на неї, коротким змістом контенту
2	<i>Модуль 2. Методика організації проектно-дослідницької роботи молодших школярів.</i> Тема 2.1. Форми, методи і засоби організації проектно-	Аналіз змісту програм та підручників початкової школи щодо організації навчальних проектів з молодшими школярами.	Зведена таблиця

	роботи молодших школярів.		
		Розробка структури і детального змісту 2 проєктів за предметно-змістовою сферою інтересів (природничі, екологічні, правові, телекомунікаційні, філологічні, політехнічні, інформаційні, художні) з урахуванням тематики навчальних предметів початкової школи	Проектні роботи
		Дослідження можливостей штучного інтелекту ChatGPT для організації проєктно-дослідницької діяльності молодших школярів	Рекомендації щодо застосування у роботі вчителя початкової школи
4	<i>Тема 2.2. Методика організації дослідницького навчання молодших школярів.</i>	Розробка тематики навчальних проєктів з інтегрованим змістом, пов'язаних з використанням різних видів медійних ресурсів. Розроблення ідей щодо особливостей використання ілюстрування медіатекстів учнями; створення медіапродуктів до важливих дат і подій (в країні, в родині, класі) тощо.	Методичні рекомендації для вчителя Письмова робота / презентація

VI. Контроль якості знань здобувачів

6.1. *Форми і методи поточного контролю*

Форми поточного контролю: модульні контрольні роботи.

Методи поточного контролю: усне опитування, тести, практичні завдання.

6.2. *Форми і методи підсумкового контролю*

Залік

VII. Інформаційні джерела для вивчення курсу

1. Васютіна Т., Губарева Д., Осіпова І. Дидактичні можливості змішаного навчання у проєктній діяльності учнів 4-го класу. *Початкова школа і сучасність*. 2018. 7. С. 3–7.
2. Васютіна Т.М. Змістово-технологічне забезпечення процесу формування у майбутніх учителів початкової школи умінь організовувати проєктну діяльність учнів природознавства. *Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова*. Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання. Вип.25: Збірник наукових праць / за науковою ред. академіка В.І. Бондаря. – К.: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2014. С.29-33.
3. Васютіна Т. Методичні орієнтири організації проєктної діяльності учнів з природознавства. *Початкова школа*. 2015. № 11. С. 50 – 54.
4. Васютіна Т., Осіпова І. Ефективність змішаного навчання для формування дослідницьких умінь четвертокласників. *Сучасна початкова освіта в поглядах молодих науковців: матеріали II туру Всеукр. конк. студ. наук. робіт зі спеціальності «Початкова освіта», (Вінниця, 10-12 квітня 2018 р.)* [ред. кол.: О.А. Голюк, Г.Г. Кіт, Л.А. Присяжнюк, Н.Ю. Родюк, І.А. Стахова; за заг. ред. О.А. Голюк]; Міністерство освіти і науки України, ВДПУ ім. М.Коцюбинського. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2018. Вип. 7. С.93-100.
5. Державний стандарт початкової освіти. Освітня галузь «Громадянська та історична». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
6. Електронні версії підручників. URL: <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/>
7. Концепція «Нова українська школа». URL: <http://mon.gov.ua/202016/12/05/konczepczyia.pdf>
8. Колективний проєкт 2 класу «Мандрі сторінками чарівних казок». URL: <https://super.urok-ua.com/kolektivniy-proekt-2-klasu-mandri-storinkami-charivnih-kazok/>
9. Концепція «Нова українська школа». URL: <http://nus.org.ua>
10. Навчальні проєкти 1-4 класів. URL: <https://biblgernvk.jimdofree.com/>

11. Онопрієнко О.В. Проекти на уроках математики. Вивчення математичних понять і закономірностей у проєктній діяльності. URL: <https://bit.ly/3zq9yLJ>
12. Олефіренко Т., Матвієнко О., Васиūtina Т., Золотаренко Т. Основи організації дистанційного та змішаного навчання у закладах вищої та початкової освіти. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 013 Початкова освіта. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова. 2022. 145 с. URL: <https://bit.ly/3QX7vFI>
13. Пилипів І. Штучний інтелект. Як правильно використовувати ChatGPT українцям. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2023/02/21/697273/>
14. Проєктна діяльність учителя й учня початкової школи : проєкт. спецкурсу для вчителів почат. шк. / АПН України, Ін-т педагогіки, Лабораторія пед. інновацій ; [уклад.: Цимбалару А. Д., Онопрієнко О. В.]. К. : СПД Богданова А. М., 2008. 28 с.
15. Проекти в початковій школі. URL: <https://vseosvita.ua/library/proekti-v-pocatkovij-skoli-228153.html>
16. Саган О.В. Цифрова дидактика: реалії та перспективи. *Актуальні проблеми фахової підготовки сучасного педагога* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Херсон : Вид-во ХДУ, 2020. С. 435–440.
17. Саган О.В. Трансформації освітніх технологій на основі принципів цифрової дидактики. *Педагогічні науки*. Збірник наукових праць. Випуск 92. 2022. С.91- 95. URL: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/4353/3850>
18. Спасюк Д. Великий розбір можливостей ChatGPT: написання резюме, листів і статей, програмування та пошук багів, анекдоти та рецепти. URL: <http://bit.ly/3EA1rZf>
19. Типова освітня програма (за ред. Р.Б. Шияна). URL: <https://bit.ly/3TdkeWB>
20. Типова освітня програма (за ред.О.Я. Савченко). URL: <https://bit.ly/3Slmmuc>

VIII. Інформація про викладача

Викладач	ВАСЮТИНА ТЕТЯНА МИКОЛАЇВНА
Профіль викладача на сторінці кафедри/факультету	доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки педагогічного факультету https://bit.ly/3TYHEPq Авторський Ютуб-канал: https://bit.ly/3TZmQak
Електронна адреса	t.m.vasyutina@npu.edu.ua
Контактний телефон	(044) 486 45 39
Інформація про консультації	Консультації згідно визначеного графіку кафедри

IX. Організаційні вимоги з вивчення освітнього компонента

Організаційні вимоги з вивчення освітнього компонента ґрунтуються на засадах: Положення «Про академічну доброчесність у Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nauka/antyplahiat/polozhennia-pro-vchenu-radu-2>), вимогах чинного законодавства України, Статуту УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://npu.edu.ua/images/file/conf/2014/003456.pdf>) і Правил внутрішнього розпорядку УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://npu.edu.ua/profkom-spivrobitnykiv?view=article&id=4480&catid=337>), «Порядку організації і проведення контролю та оцінювання знань студентів Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова», «Порядку контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про організацію освітнього процесу в УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про врегулювання конфліктів у УДУ імені Михайла Драгоманова».

X. Умови для інклюзивного вивчення освітнього компонента

Форми інклюзивного навчання.

Підтримувальне та паралельне навчання, навчання в малих групах / команді, почергове навчання.

Методи інклюзивного навчання.

Ігрові та неігрові методи контекстного навчання, інтерактивні, наочні, активні методи рефлексії, спеціальні методи (супровід), методи розвитку і корекції емоційної сфери.